

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

نام درس: روشهای اپیدمیولوژی	کد درس: ۱۴۱۰۰۹
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته تحصیلی: اپیدمیولوژی
گروه آموزشی: اپیدمیولوژی	پیش نیاز: اصول اپیدمیولوژی
تعداد واحد: ۲	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
روز و ساعت برگزاری: سه شنبه ساعت ۱۰-۱۲ و ۰۸-۱۰	مسئول درس: علی تقی پور - معصومه صادقی
طراحی اولیه ● بازنگری □ هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم: طراحی مطالعات پایه، اندازه گیری رخداد بیماری ها، اندازه گیری ارتباط، سوگرایی، مخدوش کننده، اثر متقابل، انطباق و کنترل کیفیت. اهداف اختصاصی دوره: ۱. طراحی مطالعات پایه در اپیدمیولوژی (۱) أ. اثر سن، کوهورت و دوره (age, cohort, period effect) ب. انواع مطالعات در اپیدمیولوژی (اکولوژیک، مقطعی و کوهورت) ۲. طراحی مطالعات پایه در اپیدمیولوژی (۲) أ. مطالعه مورد-شاهدی کلاسیک ب. انواع خاص مطالعات مورد-شاهدی (مورد متقاطع، مورد کوهورت و ...) ج. همسان سازی و انواع آن ۳. اندازه گیری رخداد بیماری و ارتباط (۱) أ. اندازه های مطلق ب. خطر بروز ج. میزان بروز و انواع آن د. اندازه گیری شیوع ۴. اندازه گیری رخداد بیماری و ارتباط (۲) أ. جدول عمر ب. کاپلان مایر ج. پیش فرض ها	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

۵. اندازه گیری ارتباط بین مواجه / ها و پیامد / ها (۱)
 - ا. روشهای اندازه گیری ارتباط
 - ب. مقایسه نسبت خطر (RR) با نسبت شانس (OR)
 - ج. خطای ذاتی
 - د. خطر قابل انتساب، درصد خطر قابل انتساب
 - ه. کارآیی
۶. اندازه گیری ارتباط بین مواجه / ها و پیامد / ها (۲)
 - ا. خطر قابل انتساب جامعه
 - ب. خطر قابل انتساب لوین
 - ج. شیوع نسبی (Prevalence Ratio)
۷. سوگرایی/سوگیری/تورش (۱)
 - ا. خطای تصادفی
 - ب. سوگیری انتخاب
 - ج. سوگیری اطلاعات
۸. سوگرایی/سوگیری/تورش (۲)
 - ا. خطای طبقه بندی غیرافتراقی
 - ب. خطای طبقه بندی افتراقی
 - ج. ترکیب سوگیری انتخاب و اطلاعات
۹. شناسایی ارتباطات غیر علیتی (مخدوش کننده-۱)
 - ا. تعریف مخدوش کننده
 - ب. ماهیت ارتباط بین مخدوش کننده، مواجهه و پیامد
 - ج. معیارهای تشخیص مخدوش کننده
۱۰. شناسایی ارتباطات غیر علیتی (مخدوش کننده-۲)
 - ا. مخدوش کننده باقی مانده
 - ب. انواع مخدوش کننده
 - ج. مقایسه مخدوش کننده با سوگیری
۱۱. تعیین و بررسی ناهمگونی و اندازه اثر (اثر متقابل-۱)
 - ا. تعریف اثر متقابل
 - ب. انواع اثر متقابل

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

ج. استراتژی های بررسی اثر متقابل د. بررسی اثر متقابل در مطالعات مورد شاهدهی ۱۲. تعیین و بررسی ناهمگونی و اندازه اثر (اثر متقابل-۲) أ. اثر متقابل، مخدوش کننده و انطباق ب. مدلسازی و آزمونهای آماری اثر متقابل ج. تفسیر اثر متقابل ۱۳. طبقه بندی و تطبیق (تحلیل چندگانه در اپیدمیولوژی-۱) أ. روشهای کنترل اثر مخدوش کننده ب. تطبیق مستقیم ج. تطبیق غیر مستقیم (مخدوش کننده باقی مانده) د. طبقه بندی و محدودیتهای آن ۱۴. طبقه بندی و تطبیق (تحلیل چندگانه در اپیدمیولوژی-۲) أ. روشهای رگرسیون چندگانه برای تطبیق ب. روشهای جایگزین کنترل اثر مخدوش کننده ج. Over adjustment ۱۵. کنترل و تضمین کیفیت-۱ أ. تعریف تضمین کیفیت ب. کنترل کیفیت ج. اعتبار سنجی مطالعات ۱۶. کنترل و تضمین کیفیت-۲ أ. شاخصهای اندازه گیری اعتبار ب. شاخصهای اندازه گیری اعتماد ۱۷. جلسه بحث و مروری بر مطالب ارائه شده	
جدول ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره	
جلسه	رئوس مطالب
اول	طراحی مطالعات تحلیلی پایه در اپیدمیولوژی (۱)
دوم	طراحی مطالعات تحلیلی پایه در اپیدمیولوژی (۲)
سوم	اندازه های رخداد بیماری و ارتباط (۱)
چهارم	اندازه های رخداد بیماری و ارتباط (۲)

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

پنجم	اندازه گیری ارتباط بین مواجهه/ها و پیامد/ها (۱)
ششم	اندازه گیری ارتباط بین مواجهه/ها و پیامد/ها (۲)
هفتم	سوگرایی/تورش (۱)
هشتم	سوگرایی/تورش (۲)
نهم	شناسایی ارتباطات غیر علیتی (مخدوش کننده-۱)
دهم	شناسایی ارتباطات غیر علیتی (مخدوش کننده-۲)
یازدهم	تعیین و بررسی ناهمگونی و اندازه اثر (اثر متقابل-۱)
دوازدهم	تعیین و بررسی ناهمگونی و اندازه اثر (اثر متقابل-۲)
سیزدهم	طبقه بندی و تطبیق (تحلیل چندگانه در اپیدمیولوژی-۱)
چهاردهم	طبقه بندی و تطبیق (تحلیل چندگانه در اپیدمیولوژی-۲)
پانزدهم	کنترل و تضمین کیفیت-۱
شانزدهم	کنترل و تضمین کیفیت-۲
هفدهم	جمع بندی و بحث آزاد
روش های آموزشی (نحوه ارائه درس): - ارائه سخنرانی با استفاده از وسایل کمک آموزشی (ppt) - بحث و تبادل نظر با دانشجویان	
وسایل آموزشی: تخته وایت برد، کامپیوتر و ویدئو پروژکتور	
وظایف و تکالیف دانشجویان: حل سوالات ارائه شده در هر جلسه	
روش های ارزیابی دانشجویان (لطفا سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود): روش های ارزیابی در طول دوره: ۵۰ درصد روش های ارزیابی در انتهای دوره: ۵۰ درصد	
منابع اصلی درس:	
Szklo M, Nieto FJ. Epidemiology beyond the basics. 4th ed. Sudbury: Jones and Bartlett; 2019.	